

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Голова приймальної комісії

професор

Алла ІВАНОВСЬКА

«В» квітень 2025 р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності

**Н6 «Ветеринарна медицина» за освітньо-науковою програмою підготовки
доктора філософії**

Голова предметної комісії

доцент

Юлія ГОРЮК

м. Кам'янець-Подільський, 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Вступний іспит в аспірантуру за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» базується на оцінюванні здобутих абітурієнтом теоретичних знань практичних навичок і базується на навчальній програмі дисципліни «Внутрішні хвороби тварин», «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», «Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин», «Ветеринарне акушерство, гінекологія і біотехнологія розмноження сільськогосподарських тварин» та «Ветеринарна імунологія» освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності Н6 «Ветеринарна медицина». Фаховий вступний іспит передбачає: вільно володіти методиками теоретичного дослідження за розв'язання конкретних задач по різних предметах. вміння працювати на рівні сучасних інформаційних технологій. підготовленість здобувача вищої освіти для самостійного аналізу та викладу матеріалу, вміння викладати та захищати свої знання перед екзаменаційною комісією. вміння аналізувати, досліджувати проблему (задачу) за допомогою нових методів досліджень, будувати математичну модель, синтезувати та узагальнювати накопичений в процесі аналізу матеріал, а також розробляти певні рекомендації з профілактики та лікування тварин.

Метою програми вступних іспитів є визначення рівня теоретичних знань та практичної підготовки претендента до наукової діяльності, його здатності виконувати дисертаційні дослідження за спеціалізацією Н6 «Ветеринарна медицина».

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПИТАНЬ
для підготовки до здачі вступних іспитів із:

**I. «ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ
ТА ІНВАЗІЙНИХ ХВОРОБ ТВАРИН»**

1. Антигени бактерій та вірусів (класифікація і роль у забезпеченні протективного імунітету).
2. Аскароз свиней.
3. Бабезіози тварин.
4. Визначення та характеристика ЛД100, ЛД 50 та ЛД 0.
5. Віруси їх структура і форма. Репродукція вірусів і її стадії.
6. Гастрофільоз коней.
7. Гіподермоз великої рогатої худоби.
8. Групи антибіотиків, що використовують у якості хіміотерапевтичних засобів за хронічного перебігу хвороби.
9. Диктіокаульоз жуйних тварин.
10. Дирофіляріоз.
11. Диференціальна діагностика *E. coli* та бактерій роду *Salmonella*.
12. Дифілоботріоз м'ясоїдних.
13. Діюча речовина. Розрахунки діючої речовини (скільки грам діючої речовини міститься у 200 мл 20%-ного розчину).
14. Езофагостомоз свиней.
15. Емерджентні та екзотичні інфекції.
16. Ехінококоз тварин.
17. Загальна і специфічна профілактика інфекційних хвороб.
18. Зоонозні захворювання.
19. Імунобіологічна реактивність (сприйнятливість і резистентність тварин) та її роль у епізоотичному процесі.
20. Імунологічні реакції (серологічні, алергічні).
21. Інгаляційні наркотичні засоби для наркозу.
22. Інфекційна хвороба, її перебіг та форми прояву.
23. Каренція речовин та антибіотикорезистентність.
24. Концентрації бактерицидних властивостей етилового спирту.
25. Механізм передачі збудника інфекції та його епізоотичне значення.
26. Місцеві анестетики та способи їх використання.
27. Монієзіоз овець.
28. Неінгаляційні анестетики.
29. Нейролептики різних груп.
30. Ненаркотичні синтетичні анальгетики.
31. Неспецифічна та специфічна резистентність тварин до інфекційних хвороб.
32. Опісторхоз м'ясоїдних.
33. Особливості дії Атропіну сульфату.
34. Параскароз коней.
35. Показання та застосування сульфокамфокаїну.

36. Препарати із групи збуджуючих ЦНС, що виявляють місцеву, рефлекторну, резорбтивну дії.
37. Проникнення та розповсюдження патогенних мікробів в організмі тварини.
38. Псороптози тварин.
39. Резистентність мікроорганізмів. Методи визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків.
40. Саліцилати.
41. Саркоцистоз сільськогосподарських тварин.
42. Стронгілоїдоз свиней.
43. Теніоз – цистицеркоз бовісний.
44. Токсоплазмоз.
45. Трихінельоз.
46. Фасціольоз жуйних тварин.
47. Характеристика тіопентал натрію.
48. Характеристика фармакологічної групи Гентаміцину сульфат та Стрептоміцину сульфат.
49. Характеристика фармакологічної групи Енрофлоксацину та Байтрилу.
50. Цистицеркоз.

II. «ДІАГНОСТИКА, ПРОФІЛАКТИКА ТА ЛІКУВАННЯ АКУШЕРСЬКИХ, ВНУТРІШНІХ ТА ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБ ТВАРИН»

1. D- гіповітаміноз. етіологія, патогенез, симптоми, діагностика, лікування та профілактика.
2. Абдомінальна хірургічна патологія: класифікація, видові особливості нозологічних форм, методи лікування.
43. Методи лікування переломів кісток.
3. А-гіповітаміноз: етіологія, діагностика, лікування та профілактика.
4. Акушерська диспансеризація.
5. Аліментарна анемія і гіпоглікемія поросят.
6. Біологія ранового процесу.
7. Види знеболювання, їх класифікація та характеристика.
8. Видові особливості загальних процесів і патогенетичні засоби їх лікування.
9. Гепатодистрофія: етіологія, патогенез, симптоми, діагностичні та лікувальні алгоритми. Профілактика хвороб печінки.
10. Гінекологічна диспансеризація.
11. Гіпоталамо-гіпофізарна система регуляції репродуктивної функції самок.
12. Гормональна функція яєчників.
13. Дегенеративно-дистрофічні хвороби суглобів (артрози, остеохондрози, дисплазії).
14. Диспансеризація та її значення у профілактиці хвороб тварин.
15. Диференціальна діагностика хвороб міокарда.
16. Діагностика вагітності.
17. Діагностика хвороб кінцівок.

18. Екзо- та ендофактори впливу на статеву циклічність.
19. Загальна профілактика хвороб тварин. Аналіз годівлі та якості кормів.
20. Загальні правила діагностики та лікування отруєнь.
21. Затримання посліду.
22. Зупинка кровотечі та боротьба з крововтратою.
23. Імунодефіцитний стан новонародженого молодняку.
24. Кесарів розтин.
25. Кетоз корів: етіологія, патогенез, симптоми, діагностика, лікування та профілактика.
26. Класифікація пневмоній. Діагностичні та лікувальні алгоритми за катаральної бронхопневмонії та її профілактика.
27. Класифікація ран, методи контролю перебігу ранового процесу та лікування.
28. Класифікація хвороб кісток і молекулярно-біологічні механізми регенеративного остеогенезу.
29. Класифікація хвороб коней з синдромом колік. Загальні правила діагностики та лікування. Основні синдроми за хвороб печінки.
30. Класифікація шлунково-кишкових хвороб новонародженого молодняку. Етіологія, патогенез, симптоми диспепсії.
31. Ламініти у великої рогатої худоби.
32. Масові кон'юнктивно-кератити у великої рогатої худоби: етіологічні та технологічні чинники, лікувально-профілактичні заходи.
33. Мастит.
34. Методи та фармакозабезпечення лікування корів за метриту.
35. Молекулярно-біологічні основи кісткового метаболізму.
36. Моніторинг анестезованих тварин і фармакологічні засоби для загального знеболювання.
37. Нейролептаналгезія як елемент анестезіологічного забезпечення.
38. Некробактеріозні ураження кінцівок у великої рогатої худоби: етіологічні та технологічні чинники, профілактичні заходи.
39. Онкопатологія у тварин: клініко-патоморфологічна класифікація та методи лікування.
40. Основні напрями лікування та профілактики шлунково-кишкових хвороб новонародженого молодняку.
41. Остеодистрофія: етіологія, патогенез, симптоми, діагностика, лікування та профілактика.
42. Патології матки.
43. Післяродова гіпокальціємія: етіологія, патогенез, симптоми, діагностика, лікування та профілактика.
44. Проблеми хірургічної патології у корів на молочних фермах.
45. Профілактика неплідності самок.
46. Профілактика хірургічної інфекції у тварин.
47. Сечокам'яна хвороба у домашніх тварин: етіологія, симптоми діагностичні та лікувальні алгоритми.
48. Специфічна хірургічна інфекція (актиномікоз, ботріомікоз, правець) .

49. Технологічні особливості штучного осіменіння кіз і овець.
50. Технологічні особливості штучного осіменіння корів.
51. Технологічні особливості штучного осіменіння свиней.
52. Травма і травматизм (поняття, класифікація, профілактичні заходи).
53. Травматизм у тварин: класифікація і профілактика.
54. Травматичний перикардит та його диференціація від ретикулоперитоніту.
55. Трансплантація ембріонів.
56. Фактори зниження заплідненості самок.
57. Фармакологічні засоби анестезіологічного забезпечення діагностичних і лікувальних заходів у тварин.
58. Фармакологічні засоби корекції запальних процесів.
59. Фізіологія та видові особливості родів.
60. Функція та видові особливості придаткових статевих залоз самців.
61. Хвороби копит у коней.
62. Хвороби очей: класифікація, етіологія, патогенез і лікування кон'юнктивітів і кератитів.
63. Хвороби передшлунків у ВРХ: діагностика та лікування.
64. Хвороби ратиць у великої рогатої худоби.
65. Хвороби суглобів: класифікація, етіологія, патогенез і лікування артритів.
66. Хвороби шкіри: класифікація, екзема, дерматити, піодермії.
67. Хвороби яєчників.
68. Хірургічна інфекція: класифікація, патогенез, основні принципи профілактики і лікування.

ІІІ. ВЕТЕРИНАРНА ІМУНОЛОГІЯ

1. Алергени. Індукування синтезу IgE.
2. Аутоімунні процеси та аутоімунні захворювання.
3. Взаємодія антитіл з антигенами.
4. Властивості і функції клітин імунної системи: мієлоїдні клітини, лімфоїдні клітини.
5. Властивості стовбурових клітин крові. Здатність до проліферації, диференціювання.
6. Гіперчутливість негайного типу.
7. Гуморальні імунодефіцити.
8. Гуморальні фактори імунних реакцій.
9. Гуморальні фактори природної резистентності. Комплемент.
10. Елімінація клонів при центральній толерантності. Штучна толерантність.
11. Епітоп, або антигенна детермінанта.
12. Загальна схема гемопоезу.
13. Імуноглобуліни класу D (IgD).
14. Імуноглобуліни класу E (IgE).
15. Імуноглобуліни класу G (IgG).

16. Імуноглобуліни класу М (IgM).
17. Імуноглобуліни класу А (IgA).
18. Імуноферментний аналіз.
19. Ініціювання імунної відповіді. Реакції клітинного імунітету.
20. Клітини імунної системи.
21. Клітини пам'яті і вторинна імунна відповідь. Ефекторні функції імунітету.
22. Клітинні фактори природної резистентності.
23. Механізм природної імунної толерантності.
24. Основні форми порушення імунологічної реактивності.
25. Патологічні прояви реакцій при ГНТ. Гіперчутливість сповільненого типу.
26. Первинні (кістковий мозок, тимус) та вторинні (лімфатичні вузли, селезінка) лімфоїдні органи імунної системи.
27. Первинні імунодефіцити.
28. Повні і неповні антигени, антигенність та імуногенність.
29. Полімеразна ланцюгова реакція (ПЛР-діагностика).
30. Предмет, методи та завдання імунології.
31. Принципи будов локалізації В-і Т-епітопів.
32. Природна клітинна цитотоксичність. Запалення.
33. Природні імуноглобуліни.
34. Протиінфекційний імунітет. Протипухлинний імунітет. Трансплантаційний імунітет.
35. Реакції для визначення кількості та функціональної активності лімфоцитів. Основні принципи оцінки імуограми.
36. Реакції для визначення субпопуляцій лімфоцитів.
37. Регуляція проліферації і диференціювання.
38. Рециркуляція лімфоцитів.
39. Рівні значимості імунологічних методів.
40. Розвиток інфекційної імунології. Роботи Коха Р., Берінга Е., Ерліха П.
41. Структура антитіл. Антигенні властивості імуноглобулінів. Активний центр антитіл.
42. Сучасні методи імунологічних досліджень.
43. Т-клітинні імунодефіцити. Комбіновані імунодефіцити.
44. Фагоцитоз і фагоцитарні клітини.
45. Функції антигенів гістосумісності.
46. Хімічна природа антигенів, імуногенність різних класів біополімерів.
47. Цитотоксична реакція Т-лімфоцитів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ветеринарна імунологія. Практикум: навч. посіб. / А.Й. Мазуркевич та ін.. К. : Агроосвіта, 2014. 168 с.
2. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М. та ін.- Вінниця: Нова Книга, 2011. 600с.
3. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва / [О. М. Якубчак, В. І. Хоменко, С. Д. Мельничук та ін.]. за ред. О. М. Якубчак, В. І. Хоменка. К.: ТОВ «Біопром», 2005. 800 с.
4. Власенко В.М., Тихонюк Л.А. Ветеринарна анестезіологія. Біла Церква, 2000. 335 с.
5. Власенко В.М., Тихонюк Л.А. Хірургія у молочному тваринництві. К., “Урожай”, 2014. 176с.
6. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.. за ред. В.І. Левченка. Біла Церква. 2012. Ч. 1. 528 с.
7. Внутрішні хвороби тварин /В.І.Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.. За ред. В.І.Левченка. Біла Церква, 2015. Ч.2. 569 с.
8. Внутрішні хвороби тварин: практикум / М.І. Цвіліховський, В.І. Береза, В.С. Січкара та ін.: Київ: Арістей. 2004. 140 с.
9. Галат В.Ф., Березовський А.В., Ткаченко В.Ю. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин : Практикум. Вінниця : Нова Книга, 2007.184 с.
10. Галат В.Ф., Березовський А.Ф., Ткаченко В.Ю. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин : практикум. – Вінниця : Нова книга, 2007. – С. 175.
11. Глобальна паразитологія: Підручник / Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М., Євстаф'єва В.О.. за ред. В.Ф. Галата. К. : ДІА, 2014. 568 с.
12. Загальна епізоотологія Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В. П. Литвин та ін. / За ред. Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. - Біла Церква, 2002. – 656 с.
13. Зажарська Н.М., Куцак Р.С., Бібен І.А., Кунєва Л.В. Ветеринарно-санітарна експертиза. Практикум. Навчальний посібник (перевидання) Дніпро, 2017. 193 с.
14. Ільніцький та ін.. – Біла Церква, 2010. – 111 с.
15. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. Підручник. - К.: Вища освіта, 2002. – 703 с.
16. Козловська Г.В. Епізоотологія з мікробіологією: підр. / Козловська Г.В., Корнієнко Л.Є., Наконечна Н.Г. та ін...за ред. П.П.Постоя. Вища освіта, 2006. – 543 с.
17. Литвин В.П. Практикум із загальної епізоотології / Литвин В.П., Недосєков В.В., Мазур Т.В. та ін..за ред.. В.П. Литвина. - К: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 154 с.
18. Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії,

анестезіологія. Частина II, підручник/ Сухонос В.П., Солонін П.К., Малюк М.О., Куліда М.А., Ткаченко С.М., Ткаченко В.В., Климчук В.В., Тарнавський Д.В.,Шупик О.В. Київ: НУБіП України, 2022, 370 с. 2.

19. Оперативна хірургія. Частина I. З'єднання тканин. навчальний посібник/ Сухонос В.П., Солонін П.К., Куліда М.А., Ткаченко С.М. Київ, Компринт, 2018, 452 с.

20. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус. за ред. В.Ф. Галата. К. : Урожай, 2009. 368 с.

21. Практикум з ветеринарно-санітарної експертизи з основами технології та стандартизації продуктів тваринництва і рослинництва / О.М. Якубчак та ін. Київ: «Компанія біопрот», 2012. 256 с.

22. Сучасні методи інструментальних досліджень у ветеринарній хірургії: Науково-методичний посібник / В.М. Власенко, М.В. Рубленко, М.Г.

23. Фізіологія та патологія розмноження коней: Навчальний посібник / за заг. ред. А.В. Березовського та М.І. Харенка. К.: ДІА, 2014. 440с.

24. Фізіологія, патологія та біотехніка відтворення свиней / М.І. Харенко, С.П. Хомин, А.Й. Краєвський та ін. Суми: Видавництво «Козацький вал», 2010. 412с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Організація і проведення вступного іспиту до вступу в аспірантуру здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Правил прийому на навчання до закладів вищої освіти України, Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ЗВО «ПДУ, Положення про аспірантуру і докторантуру ЗВО «ПДУ.

Екзаменаційні білети передбачають питання з визначених дисциплін. Вступне випробування включає теоретичні запитання рівнозначної складності з дисциплін зі спеціальності. Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності проводиться у вигляді усних відповідей на поставленні запитання, що містяться у білетах вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності Н6 «Ветеринарна медицина» за освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії.

Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, оцінюються за 200-бальною шкалою. За відповідь фахова комісія зі спеціальності виставляє бали (максимум 200), на основі чого розраховується середній бал за відповіді на всі питання.

Тривалість вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності – 2 години. Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст / ступеня магістр.

Вступники, які набрали менш як 100 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

Зразок екзаменаційного білету

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Голова приймальної комісії
професор _____ Алла ІВАНОВСЬКА
«__» _____ 2025р.

БІЛЕТ № 12

вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності Н6 «Ветеринарна медицина» за
освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії

1. Параскароз коней.
2. Класифікація пневмоній. Діагностичні та лікувальні алгоритми за катаральної бронхопневмонії та її профілактика.
3. Імуноглобуліни класу Е (IgE).

Голова предметної комісії, доцент

Юлія ГОРЮК